

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Gutium Mihail în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Ciobanu Rodion Tudor, născut la 21 aprilie 1982, originar și domiciliat s. Feștelița, r-nul Ștefan Vodă.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.09.2015 – 18.11.2015;

Instanța de apel: 07.12.2015 – 19.02.2016;

Instanța de recurs: 12.05.2016 – 21.09.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 18 noiembrie 2015, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală*, Ciobanu Rodion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale, echivalentul a 6000 (șase mii) lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Ciobanu Rodion, la 01 decembrie 2007, aproximativ la ora 22:00, aflându-se la casa de cultură din s. Feștelița, r-nul Ștefan Vodă, având scopul evidențierii sale în fața societății și încălcării grosolane a ordinii publice, în urma unei înțelegeri prealabile și de comun acord cu Lisa Ion și Donțu Ion, în privința cărora a fost încetată urmărirea penală cu tragerea acestora la răspundere contravențională și o persoană neidentificată de către organul de urmărire penală, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, fără careva motive, din intenții huliganice, l-au maltratată pe Curmei Ion și pe fratele acestuia, Curmei Gheorghe.

În rezultatul acțiunilor huliganice, lui Curmei Ion i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 42 „D” din 03 iunie 2008, leziuni corporale fără cauzarea vătămării sănătății.

3. Partea vătămată Curmei Ion, a declarat apel împotriva sentinței, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și în partea soluționării acțiunii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate conform sancțiunii

articolului incriminat, admiterea acțiunii civile cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material în sumă de 30080 (trei mii optzeci) lei și a prejudiciului moral în sumă de 50000 (cincizeci mii) lei.

În motivarea apelului a indicat, că prima instanță la stabilirea pedepsei a apreciat incorect gradul de pericol social care-l reprezintă inculpatul, nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei și circumstanțele care atenuază și agravează vinovăția inculpatului, și anume: nerestituirea prejudiciului material cauzat, cauzarea prin infracțiune a unor urmări, inculpatul a fost anterior condamnat.

În opinia apelantului, stabilirea unei pedepse sub formă de amendă nu va atinge scopul pedepsei penale de reeducare și corijare a inculpatului.

De asemenea, prima instanță la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație faptul că inculpatul nu a recuperat părții vătămate cheltuielile suportate pentru tratament, iar în cadrul urmăririi penale, s-a aflat în căutare, sustrăgându-se de la organul de urmărire penală.

A mai invocat partea vătămată, că examinarea cauzei în prima instanță a avut loc în lipsa sa, nefiind citat, prin care fapt i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Totodată, prima instanță urma să țină cont de legislația pertinentă care reglementează obligația inculpatului la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, și anume art. 219 alin. (3) Cod de procedură penală, art. art. 1418 alin. (1), 1422, 1423 Cod civil.

Prima instanță a omis totalmente să se expună referitor la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată încă la etapa desfășurării urmăririi penale, prin care s-a solicitat încasarea sumei de 80080,85 lei, dintre care 16881,85 lei, cu titlu de cheltuieli de tratament, în baza bonurilor anexate, 13199 lei constituie prejudiciul format din indisponibilitatea de a munci și suma de 50000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2016, a fost admis apelul părții vătămate, casată sentința și dispusă rejudecarea cauzei de către prima instanță, în alt complet de judecată.

Pentru pronunțarea soluției nominalizate instanța de apel a remarcat, că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 09 noiembrie 2015, inculpatul la 15 octombrie 2015 a depus cerere prin care a refuzat la serviciile avocatului, invocând că își va apăra singur interesele (f. d. 15-17, vol. II), totodată instanța de judecată, contrar prevederilor art. 71 alin. (3) Cod de procedură penală, a admis cererea, însă nu s-a pronunțat prin hotărâre motivată.

Totodată, s-a constatat, că în ședința instanței de apel inculpatul a declarat că la examinarea cauzei în prima instanță nu a fost asistat de un avocat, deoarece nu a dispus de surse financiare pentru a încheia un contract cu un avocat și a refuzat la serviciile avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat, din motivul că nu este vinovat de săvârșirea faptei imputate.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de apel a constatat că în ședința de judecată inculpatul nu a fost asistat de un avocat, astfel fiind încălcat dreptul acestuia la apărare precum și prevederile legale referitoare la participarea avocatului, obligatorie potrivit legii, încălcare care se ia în considerație de instanța de apel, inclusiv din oficiu, și care atrage nulitatea sentinței cu dispunerea rejudecării cauzei de prima instanță în condițiile prescrise de art. art. 419, 419¹ Cod de procedură penală.

Din motivele enunțate, fiind prezent temeiul pentru rejudecare, motivele invocate în apelul declarat de partea vătămată Curmei Ion, au fost lăsate fără soluționare.

5. Avocatul Gutium Mihail în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței.

În argumentarea recursului a invocat ilegalitatea deciziei instanței de apel, considerând că instanța a examinat cauza în baza altor temeiuri decât cele invocate de către apelant. Instanța a examinat un temei de apel care nu a fost invocat de inculpat, acesta considerând legală și întemeiată sentința emisă de prima instanță.

6. Procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei instanței de apel, prin care cauza penală a fost trimisă la rejudecare în prima instanță.

În susținerea soluției solicitate, procurorul menționează că potrivit materialelor cauzei, în cadrul ședinței de judecată din prima instanță, inculpatul a refuzat la serviciile avocatului, iar instanța de judecată, contrar prevederilor art. 71 alin. (3) Cod de procedură penală, a admis cererea fără a se pronunța prin hotărâre motivată, inculpatului fiindu-i astfel încălcat dreptul la apărare.

7. Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, reieșind din următoarele considerente.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs, recurentul critică soluția instanței de apel privind remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, solicitând casarea hotărârii nominalizate și menținerea sentinței, deoarece instanța de apel a judecat cauza în baza altor temeiuri decât cele invocate în cererea de apel.

Însă, avocatul a trecut cu vederea faptul că, potrivit dispozițiilor art. 415 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, poate adopta și o decizie, prin care să admită apelul, să caseze sentința primei instanțe și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată.

Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art. art. 33-35 Cod de procedură penală.

La caz, drept temei pentru casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei, instanța de apel a reținut că, prima instanță, contrar prevederilor art. 71 alin. (3) Cod de procedură penală, a admis cererea inculpatului prin care a refuzat la serviciile avocatului, însă nu s-a pronunțat prin hotărâre motivată.

Totodată, instanța de apel a menționat, că deoarece în ședința de judecată a primei instanțe inculpatul nu a fost asistat de un avocat, faptul dat echivalează cu încălcarea dreptului acestuia la apărare, încălcare care a fost luată în considerație de către instanța de apel din oficiu, cu casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță.

Raportând prevederile art. 420 Cod de procedură penală, la comentariile și explicațiile practicii unitare a Curții Supreme de Justiție, potrivit căreia deciziile prin care s-a dispus rejudecarea cauzei nu sunt supuse căilor de atac, rezultă că temeiul invocat de recurent în recursul ordinar nu poate fi examinat în fond de către instanța de recurs.

În acest context, Colegiul penal concludă că nu există temei legal pentru admiterea recursului declarat și, potrivit legii, se impune inadmisibilitatea acestuia, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gutium Mihail în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2016, în cauza penală în privința lui *Ciobanu Rodion Tudor*, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 octombrie 2016

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev